

Cùng Đọc tài liệu đi vào phần trả lời câu hỏi trang 37 thuộc nội dung phần soạn bài Củng cố và mở rộng bài 1 sách Kết nối tri thức ngữ văn 10 tập 1. ([Soạn văn 10 bài 1 Kết nối tri thức](#))

Soạn Củng cố và mở rộng trang 37 Ngữ văn 10 Kết nối tri thức ngắn gọn

1. Ba truyện kể Thần Trụ Trời, Thần Sét, Thần Gió giúp bạn hiểu được gì về đặc điểm nội dung và nghệ thuật của truyện thần thoại Việt Nam?

Trả lời:

Ba truyện kể Thần Trụ Trời, Thần Sét, Thần Gió cho thấy các đặc điểm về nội dung và nghệ thuật của truyện thần thoại Việt Nam:

- Cốt truyện đơn giản, tập trung vào một nhân vật hoặc một tổ hợp nhiều cốt truyện đơn.
- Có người kể chuyện. Nhân vật chính trong các truyện đều là thần linh, có năng lực siêu nhiên, được miêu tả với hình dạng khổng lồ, sức mạnh phi thường
- Các nhân vật trong truyện có chức năng cắt nghĩa, lí giải các hiện tượng tự nhiên và đời sống xã hội, thể hiện niềm tin, khát vọng của con người cổ sơ.
- Thời gian trong truyện mang tính phiếm chỉ, ước lệ và không gian vũ trụ với nhiều cõi khác nhau.
- Lối tư duy hồn nhiên, chất phác, trí tưởng tượng bay bổng, lãng mạn.

2. Vẽ sơ đồ hoặc lập bảng tổng hợp về các văn bản đã học theo gợi ý sau:

Tác phẩm	Ngôi kể	Nhân vật chính	Sự kiện chính
Thần Trụ Trời	Ngôi ba	Thần Trụ Trời	Thần Trụ Trời tách riêng trời và đất.
Chuyện chức phán sự đền Tản Viên	Ngôi ba	Ngô Tử Văn	Cuộc chiến thắng của Ngô Tử Văn dưới Minh ty
Chữ người tử tù	Ngôi ba	Huấn Cao	Huấn Cao cho chữ quản ngục trong những ngày cuối đời ở nhà lao.

3. Tìm đọc một số truyện thần thoại Việt Nam và thế giới. Chọn một tác phẩm mà bạn yêu thích và chỉ ra các yếu tố đặc trưng của truyện thần thoại: cốt truyện, thời gian, không gian, nhân vật, lời kể,...

Trả lời:

"Nữ Oa vá trời" - truyện thần thoại Trung Quốc:

- Cốt truyện: kể việc việc bà Nữ Oa ngày đêm không quản khó khăn, vất vả, một mình hi hục đội đá vá trời cứu loài người.

- Thời gian: Không có thời gian cụ thể

- Không gian: trên cõi trần gian

- Nhân vật chính: bà Nữ Oa

- Lời kể ở ngôi thứ 3.

4. Viết đoạn văn (khoảng 150 chữ) phân tích một chi tiết tiêu biểu trong tác phẩm Chuyện chức Phán sự đền Tản Viên (Nguyễn Dữ) hoặc Chữ người tử tù (Nguyễn Tuân).

Trả lời:

Đoạn văn phân tích cảnh cho chữ của nhân vật Huân Cao trong tác phẩm Chữ người tử tù:

Cảnh cho chữ diễn ra trong hoàn cảnh "xưa nay chưa từng có". Đó là thời gian đêm khuya và trong không gian oái oăm - buồng giam nhà tù. Nơi đây "chật hẹp, ẩm ướt, tường đầy mạng nhện, đất bừa bãi phân chuột, phân gián". Vị thế xã hội của người cho chữ và người xin chữ cũng có sự đối lập. Một người là kẻ cầm đầu cuộc khởi nghĩa chống lại triều đình, người kia là quan chức thuộc bộ máy cai trị của triều đình ấy. Mọi thứ chuẩn bị cho cảnh cho chữ đều bất thường. Tuy nhiên, khi đặt họ ở vị thế nghệ thuật cả hai được xem là tri âm, tri kỉ, họ hiểu nhau bởi cả hai đều hướng tới cái đẹp vượt lên thực tại tầm thường, cả hai đều mang những vẻ đẹp của thiên lương trong sáng. Trong cảnh cho chữ, vẻ đẹp của hai nhân vật đều tỏa sáng.

Soạn Củng cố và mở rộng trang 37 Ngữ văn 10 Kết nối tri thức chi tiết

Câu 1 trang 37 sgk Ngữ văn 10 Tập 1:

Khái niệm: Thần thoại là loại truyện kể xa xưa nhất, thể hiện quan niệm về vũ trụ và khát vọng chinh phục thế giới tự nhiên của con người thời nguyên thủy.

Về nội dung: Chia làm hai loại:

- Thần thoại kể về nguồn gốc vũ trụ và muôn loài (thần thoại suy nguyên)

- Thần thoại kể về cuộc chinh phục thiên nhiên và sáng tạo văn hóa (thần thoại sáng tạo)

=> Thần thoại mang tính nguyên hợp: chứa đựng tất cả các yếu tố nghệ thuật, tôn giáo, triết học, lịch sử....

Về nghệ thuật:

Soạn Củng cố và mở rộng trang 37 Ngữ văn 10 tập 1 Kết nối tri thức

- Cốt truyện đơn tuyến, tập trung vào một nhân vật hoặc một tổ hợp nhiều cốt truyện đơn
- Nhân vật thường là các vị thần hoặc những con người có nguồn gốc thần linh, có năng lực siêu nhiên với hình dạng khổng lồ, sức mạnh phi thường
- Thời gian phiếm chỉ, mang tính ước lệ và không gian vũ trụ với nhiều cõi khác nhau
- Lối tư duy hồn nhiên, chất phác, trí tưởng tượng bay bổng, lãng mạn

Câu 2 trang 37 sgk Ngữ văn 10 Tập 1:

Tác phẩm	Ngôi kể	Nhân vật chính	Sự kiện chính
Thần Trụ Trời	Thứ ba	Thần Trụ Trời	Thần ở trong đám mờ mịt hỗn độn không biết đã từ bao lâu, bỗng đứng dậy dùng đầu đội trời lên rồi đào đất, đá đắp thành một cái cột vừa to vừa cao để chống trời
Chuyện chức Phán sự đền Tản Viên	Thứ ba	Ngô Tử Văn	Ngô Tử Văn đốt đền có tên tướng tác yêu tác quái, sau đó xuống âm phủ để kiện tên tướng đó.
Chữ người tử tù	Thứ ba	Huấn Cao	Cuộc gặp gỡ đầy éo le giữa Huấn Cao - một người tài hoa, khí phách, đấu tranh để lật đổ xã hội hiện hành và viên quan ngục - một người yêu cái đẹp nhưng lại đại diện cho cái xã hội mà người kia muốn lật đổ.

Câu 3 trang 37 sgk Ngữ văn 10 Tập 1:

* Một số truyện thần thoại như:

- Về nguồn gốc vũ trụ và các hiện tượng tự nhiên: Thần trụ trời, Ông Trời, Nữ thần Mặt Trăng, Thần Mặt trời, Thần Mưa...
- Về nguồn gốc các loài động thực vật: Cuộc tu bổ các giống vật, Thần Lúa...
- Về nguồn gốc con người và nguồn gốc các dân tộc ở Việt Nam: Ông Trời, Thần Nông, Mười hai bà mụ, Nữ Oa-Tứ Tượng, Lạc Long Quân-Âu Cơ...
- Về các anh hùng thời khuyết sử, các anh hùng văn hóa, tổ sư các nghề: Sơn Tinh-Thủy Tinh, Nữ thần nghề mộc, Thạch Sanh, Thánh Gióng...
- Thần thoại Việt bị truyền thuyết hóa: Truyền thuyết vua Hùng...

Soạn Củng cố và mở rộng trang 37 Ngữ văn 10 tập 1 Kết nối tri thức

- Thần thoại còn biến tướng trong Phật thoại, Tiên thoại, truyện cổ tích, truyện ngụ ngôn và cả truyện cười: Cóc kiện Trời, Chử Đồng Tử... hoặc mang dấu ấn của xã hội nguyên thủy như Trầu Cau, Hòn Vọng Phu, Sao Hôm Sao Mai...

Chọn 1 truyện:

Thần thoại Nữ oa vá trời (Trung Quốc)

- Cốt truyện: Truyện kể về sự việc các vị thần đánh nhau, một cột chống trời ở phía Tây Bắc bị sập, gây tai họa khủng khiếp cho con người. Bà Nữ Oa – người sinh ra muôn loài đã không quản khó khăn, vất vả ngày đêm vá trời để cứu loài người.

- Thời gian: phiếm chỉ, không xác định.

- Không gian: không gian vũ trụ (trời)

- Nhân vật: bà Nữ Oa, Thủy Thần, Cung Công, Hỏa Thần, Chúc Dung

- Ngôi kể: Ngôi số 3

Câu 4 trang 37 sgk Ngữ văn 10 Tập 1:

Gợi ý đoạn văn về tình huống truyện trong "Chữ người tử tù":

Tình huống truyện trong “Chữ người tử tù” của Nguyễn Tuân là cuộc gặp gỡ đầy éo le giữa Huân Cao – một người tài hoa, khí phách, đấu tranh để lật đổ xã hội hiện hành và viên quan ngục – một người yêu cái đẹp nhưng lại đại diện cho cái xã hội mà người kia muốn lật đổ. Nguyễn Tuân đã tạo ra nút thắt khi để Huân Cao cho rằng viên quản ngục là một kẻ xấu, đại diện cho những kẻ cầm quyền độc ác mà không cho phép ông đặt chân đến buồng giam. Chỉ khi nghe thầy thơ lại kể rõ sự tình, nút thắt mới được mở, Huân Cao hiểu được những sở nguyện cao đẹp của viên quản ngục. Từ đó, Nguyễn Tuân đã tạo nên một cảnh tượng “xưa nay chưa từng có” – đó chính là cảnh Huân Cao cho chữ viên quản ngục. Qua tình huống truyện, Nguyễn Tuân đã khắc họa tính cách từng nhân vật, đồng thời làm nổi bật vẻ đẹp của cái tài, cái đẹp, cái thiên lương trong sáng.

-/-

Trên đây là gợi ý trả lời câu hỏi trang 37 Ngữ văn 10 tập 1 Kết nối tri thức, đừng quên tham khảo trọn bộ các bài học thuộc [Soạn Văn 10 Kết nối tri thức](#)!

- Tổng hợp các tài liệu và bài học [soạn văn 10](#) mới -